

МОЖЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ЗМІСТУ ПРИРОДНИЧИХ ПРЕДМЕТІВ НА УРОКАХ ХІМІЇ В ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ

Костюченко Юлія Петрівна,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти I курсу, julkost93@gmail.com
Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Анічкіна Олена Василівна,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри хімії, eva_kvitka@meta.ua
Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Досвід модернізації української шкільної природничої освіти за останні двадцять років переконує в тому, що хімія, як самостійний навчальний предмет, як і раніше залишається невід'ємним компонентом повноцінної природничої підготовки учнів у профільній школі. При цьому протиріччя між сформованими традиціями природничої підготовки школярів і руйнуванням умов, в яких зміг би проявитися розвиваючий потенціал природничої освіти в школі як і раніше зберігаються [1].

У вирішенні проблем хімічної освіти набула поширення практика різноманітних інтегративних підходів, які пропонують різні варіанти навчання хімії на міжпредметній основі, у тому числі спроби інтеграції природничих і гуманітарних галузей знань.

Багатьма дослідниками педагогічна інтеграція сприймається як прояв наукової інтеграції, але здійснюваної у межах педагогічної теорії та практики. Інтеграція, як педагогічна категорія, насамперед, відбиває створення укрупнених педагогічних одиниць з урахуванням взаємозв'язку різних компонентів навчально-виховного процесу.

На наш погляд, у розумінні суті інтеграції найбільш істотним є насамперед відновлення єдності раніше роз'єднаних компонентів – природно-існуючої цілісності об'єктів пізнання на уроках хімії.

Таким чином, інтеграція - це природна змістовна та структурно-функціональна єдність навчального процесу на основі єдності методології природничого пізнання.

Саме за цих умов стає очевидним принципова відмінність інтегрованих уроків від міжпредметних уроків. Таким чином, наше дослідження спрямоване на вирішення проблеми пошуку шляхів підвищення мотивації учнів до вивчення хімії через інтеграцію хімічних умінь із використанням попередньої підготовки.

У практиці роботи профільної школи ця проблема часто вирішується шляхом посилення дослідницького характеру виконуваних експериментів, як спосіб поглиблення знань з хімії, часто у позакласній роботі з предмета, але при цьому в роботу на уроці, як показує практика, включені не всі учні. З іншого боку, можлива організація вчителем хімії педагогічної інтеграції на матеріалі практикуму ЗЗСО і тим самим здійснення педагогом системного підходу до інтеграції експериментальних хімічних умінь учнів у процесі природничої освіти в профільній школі[2]. Не можна не відзначити, що вирішення поставленої проблеми неминуче пов'язане з наявністю суперечностей у низці обставин:

1. між традиціями вітчизняної хімічної освіти В ЗЗСО та відсутністю прямого соціального замовлення суспільства на масову природничу підготовку сучасних школярів;
2. між часом початку вивчення учнями систематичного курсу хімії у профільній школі та якістю формування наукового світогляду учнів

Припущення дослідження полягало в тому, що, систематично пропонуючи школярам в курсі хімії інтеграційні роботи, в рамках виконання практичної частини курсу хімії, можна очікувати формування у значної частини учнів позитивної мотивації до уроків хімії.

Вирішення проблеми інтеграції на уроках хімії ми вбачаємо в розробленні та апробації в умовах закладів загальної середньої освіти інтегративного практикуму «Вивчаємо хімію» та методичних рекомендацій для вчителів з конструювання практичної частини курсу хімії з використанням інтеграції в профільній школі.

1. Тенденції і проблеми розвитку сучасної хімічної освіти : збірник наукових праць I Всеукраїнської науково-практичної конференції / За заг. ред. Л.Я. Мідак. – Івано-Франківськ: Супрун В.П., 2019. - 2019. – 232 с.
2. Технології інтеграції змісту освіти : зб. наук. пр. Всеукраїнського круглого столу «Інтеграція змісту освіти в профільній школі», 17 квітня 2019 р., Полтава / [головн. ред. В. Р. Ільченко]. – Вип. 11. – Полтава : ТОВ «АСМІ», 2019. – 184 с. [Електронний ресурс].